

OBLAST STŘEDNÍ MORAVA

Geograficky různorodé území

Od nejvýchodnějších hranic Moravy až k nejseverozápadnějšímu Vidnavskému výběžku v sousedství polského Kladska se táhne území oblasti soudržnosti Střední Morava.

Na severu sousedí s polským Slezskem, kde hranice oblasti je současně i státní hranicí České republiky stejně jako na jihovýchodě tomu je v případě moravsko-slovenské hranice. Na území České republiky jsou sousedy oblasti Moravsko-slezsko, Jihovýchod a Severovýchod.

V krajině se nachází nejrůznější typy reliéfu a klimatu. Od hornatého v pohoří Hrubý Jeseník s vyšší úrovní srážek a chladnějším klimatem až po rovinný v Hornomoravském a Dolnomoravském úvalu, kde je teplá a v jižní části až velmi teplá podnební oblast – často s nedostatkem srážek. Celá oblast leží v povodí Moravy vyjma nejsevernějšího Jesenícka, jež je v povodí Odry.

Historie osídlení této oblasti sahá hluboko do minulosti. Olomouc, Přerov a Uherské Hradiště byly centry

krajů již ve středověku. Olomouc je dodnes duchovním centrem Moravy. V řadě míst v okolí Uherského Hradiště se našlo mnoho kosterních pozůstatků a artefaktů z doby existence prvního slovanského státního útvaru na území celé republiky.

Oblast soudržnosti Střední Moravy vychází ze zákona z roku 1997 a vznikla sdružením kraje Olomouckého a Zlínského. Obsahuje celkem 9 okresů, má 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 698 obcí. Ve 481 obcích do 1 000 obyvatel žije 18 % obyvatel oblasti, v 19 městech nad 10 tisíc obyvatel žije 46 % obyvatel oblasti. V krajských městech Olomouci a Zlíně bydlí 15 % obyvatel.

Na mnoha místech oblasti soudržnosti Střední Morava jsou dodnes živé folklorní tradice. O pasivní i aktivní účast na folklorních akcích na Slovácku, Valašsku i Hané je stále zájem, živá jsou i charakteristická nářečí a lidový humor.

Zlínský kraj je na tom lépe

Oblast soudržnosti Střední Morava zaujímá výrazně protáhlé území v severojižním směru a leží převážně v povodí horní Moravy. Zahrnuje jak rovinatou teplou klimatickou oblast Hornomoravského úvalu, tak i chladnou hornatinovou oblast Hrubého Jeseníku. Geograficky i demograficky má v tomto celku nevýraznou převahu Olomoucký kraj. Rozlohou je téměř o třetinu větší než kraj Zlínský a počtem obyvatel je větší o necelou desetinu. Počet obcí v Olomouckém kraji je o třetinu vyšší, průměrná velikost obcí je naopak o pětinu větší ve Zlínském kraji. V Olomouckém kraji je o ne-

celou desetinu větší podíl obyvatel venkovských obcí a také je zde mírně vyšší koncentrace obyvatelstva do sídelního města kraje. Hustota osídlení je ve Zlínském kraji o pětinu větší.

V hospodaření krajů jsou patrné poněkud větší difference. Hrubý domácí produkt na obyvatele (v Olomouckém kraji nejnižší z krajů) je ve Zlínském kraji vyšší o 7 %, vytvořená hrubá přidaná hodnota na zaměstnance je vyšší o 3 % a disponibilní důchod na obyvatele o 4 %. Naopak v Olomouckém kraji je o polovinu vyšší tvorba hrubého fixního kapitálu.

Registrovaná míra nezaměstnanosti na konci roku 2003 byla v Olomouckém kraji o šestinu vyšší než ve Zlínském, kde naopak byl víc než o polovinu vyšší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. Všechny uváděné hodnoty v rámci ČR byly značně nadprůměrné. Úroveň průměrných mezd je v Olomouckém kraji nejnižší ze všech krajů a je cca o 3 % nižší než ve Zlínském kraji. Čisté roční příjmy ze závislé činnosti a podnikání jsou ve Zlínském kraji vyšší o 3 % než v kraji Olomouckém, oba kraje jsou však v poslední čtvrtině pořadí krajů.

Podíl zaměstnaných v primárním sektoru je ve Zlínském kraji na úrovni průměru ČR, v Olomouckém kraji je téměř dvojnásobný. Podíly zaměstnaných v sekundárním a terciárním sektoru se v obou krajích navzájem liší jen nevýznamně. Podíl soukromých podnikatelů včetně rolníků je ve Zlínském kraji blízký průměru a je o 6 % vyšší než v Olomouckém kraji. Zlínský kraj má téměř 10-krát větší podíl obcí zapojených do Euroregionů.

Výběr aktuálních údajů

Počet obyvatel (31.12.2004)		1 225 832	Průměrná hrubá měsíční mzda (2004) ⁵		15 542
z toho	cizinci s přechodným pobytem ¹	6 842	Míra nezaměstnanosti dle VŠPS (2004)		9,8
	cizinci s trvalým pobytem	6 587	Podíl (%) zaměstnaných v sektoru (2004)	primárním	5,5
Počet obcí / z toho měst (31.12.2004)		698 / 56		sekundárním	43,8
Podíl obyvatel bydlících v krajském městě (%) ²		14,6		terciárním	50,7
Podíl narozených mimo manželství (v %, 2004)		25,5	Dokončené byty celkem (2004)		2 956
Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ³ (2004)	muži	10,0	z toho v rodinných domech (%)		48,8
	ženy	7,0	Hosté v ubytovacích zařízeních celkem (2004)		940 018
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (2004)		601 348	z toho cizinci (%)		19,0
z toho prac. na vlastní účet a zaměstnavatelé (%)		15,7	HDP v paritě kupní síly na 1 obyvatele (2003)		12 613
Míra ekonomické aktivity (2004) ⁴	muži	67,6	Hrubá tvorba fixního kapitálu na 1 obyv. v Kč (2003)		52 418
	ženy	48,7	Čistý disponibilní důchod domácn./ obyv. v Kč (2003)		117 495

¹ s vízy nad 90 dní

³ z obyvatelstva ve věku 15 a více let

⁵ v Kč na jednoho zaměstnance civilního sektoru NH, podniková metoda

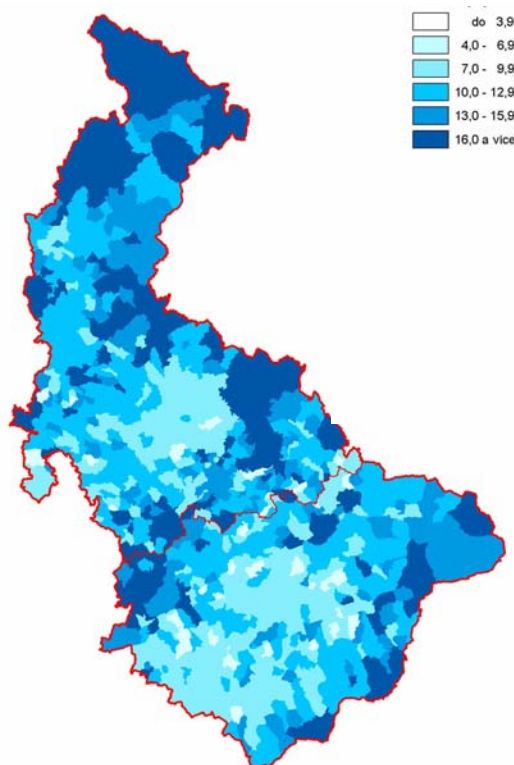
² součet za města, která jsou sídly krajů ležících na území příslušné NUTS-2

⁴ ekonomicky aktivní ze 100 obyvatel ve věku 15 a více let

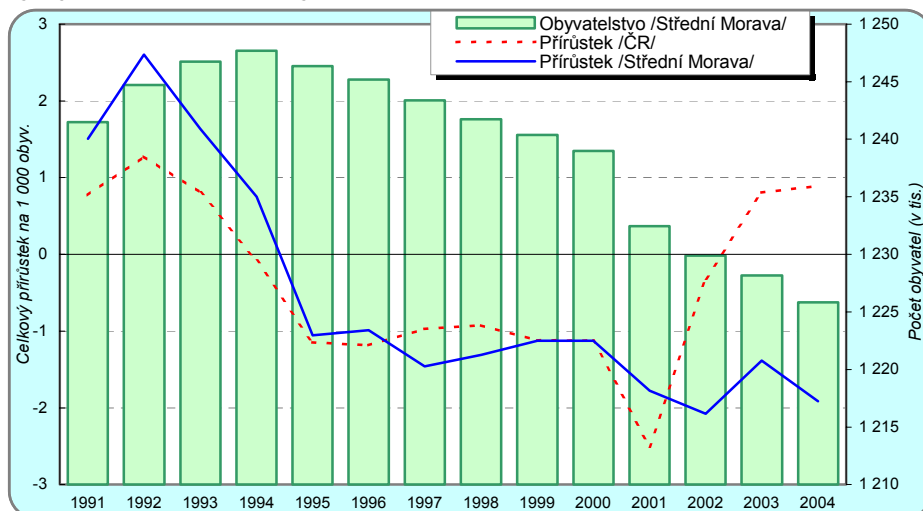
Kraj	Rozloha	Počet obyvatel	Hustota zalidnění	Stř.délka života M/Ž	Reg.míra nezam.	Volná prac. místa	Dokončené byty	HDP
	km ²	v tis.	obyv./km ²		%			Kč/obyv.
	2003	31.12.2003	2003	2003	31.12.2003	31.12.2003	2003	2002
Olomoucký	5 159,00	636,3	123,3	72,1/78,8	12,5	2 493	1 411	181 027
Zlínský	3 963,90	591,9	149,3	72,0/79,0	10,6	1 219	1 380	186 084
Střední Morava	9 122,90	1 228,20	134,6		11,6	3 712	2 791	183 465

Registrovaná míra nezaměstnanosti k 31.12.2004

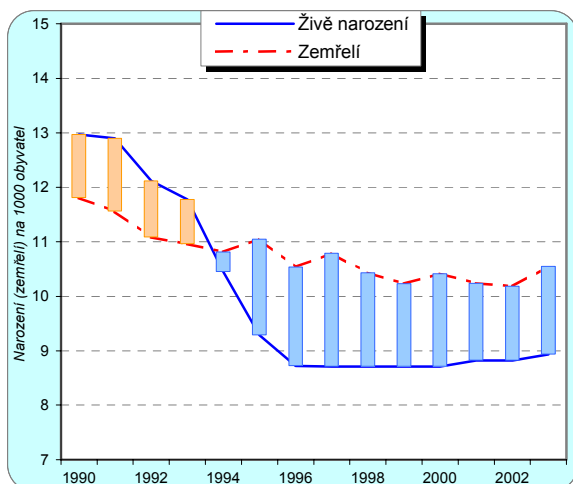

Vývoj celkového počtu obyvatel v oblasti a ČR (stav k 31.12.)

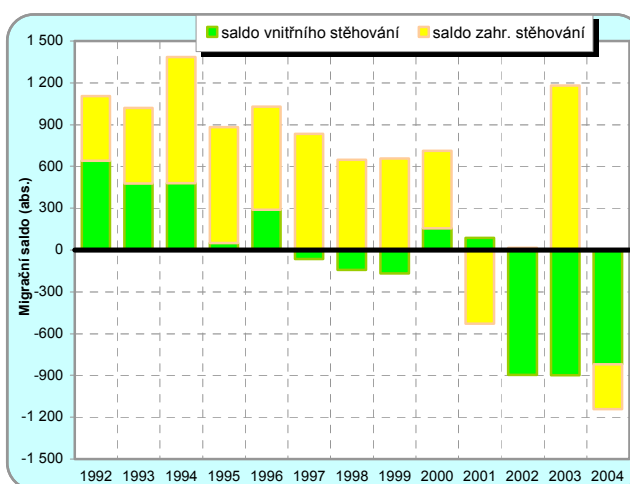

Od roku 2001 údaje aktualizované podle SLDB, do počtu obyvatel jsou zahrnuti i cizinci s pobytem > 90 dnů
Abs. úbytek obyvatel v roce 2001 je způsoben také nedopočtem při populačním cenzu (1.3.2001), rel. přírůstek v roce 2001 je počítán z vybilancovaných stavů podle SLDB (propad ze SLDB se v něm neprojevuje)

Vývoj přirozené měny obyvatel

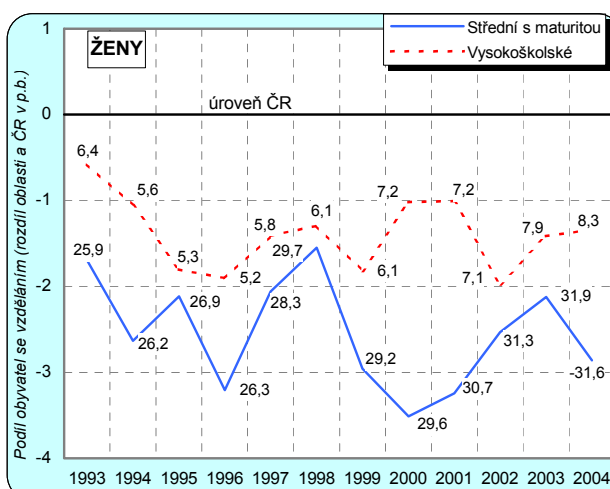
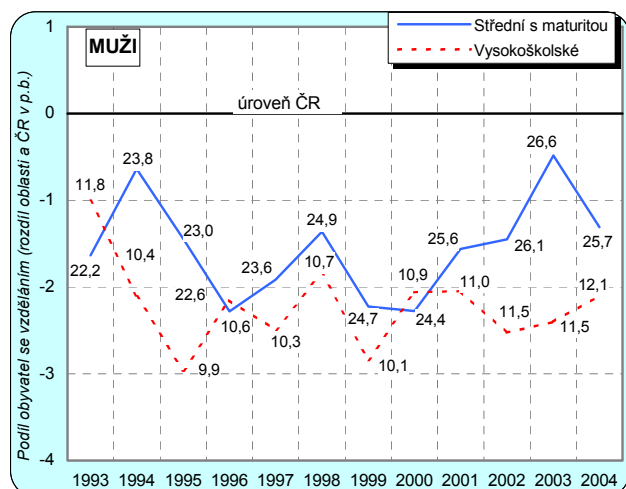

Vývoj bilance vnitřní a zahraniční migrace

Pozn. od r. 2001 jsou do migrace započtení i cizinci s dlouhodobým pobytem (>90 dnů)

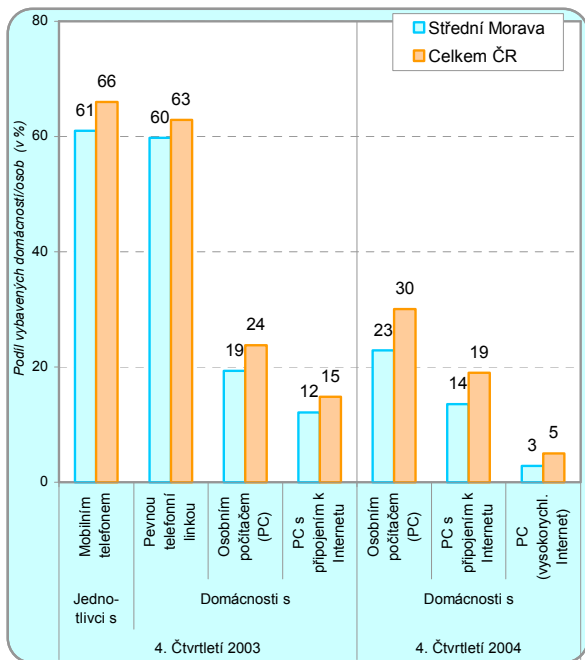
Vývoj zastoupení osob se středoškolským a vysokoškolským vzděláním ve vztahu k ČR, muži, ženy

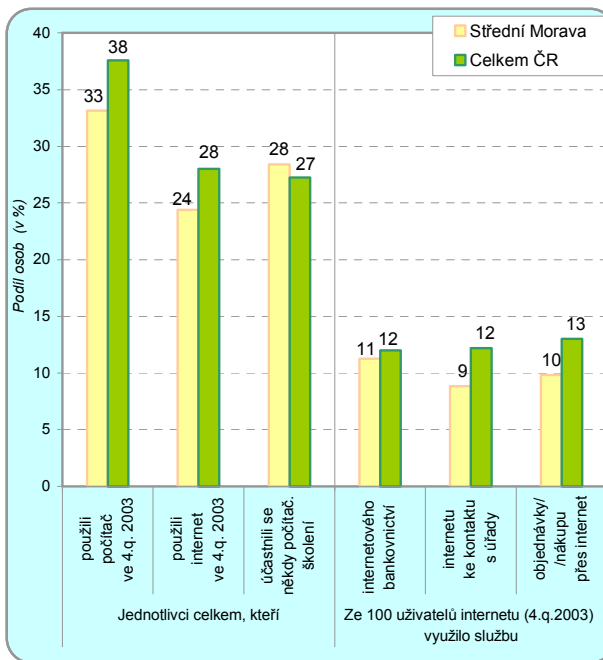
Pozn. Číslo v grafu odpovídají podílu osob se středoškolským vzděláním s maturitou na obyvatelstvu ve věku 15 a více let v oblasti, resp. podílu osob s vysokoškolským vzděláním na obyvatelstvu ve věku 25 a více let v oblasti

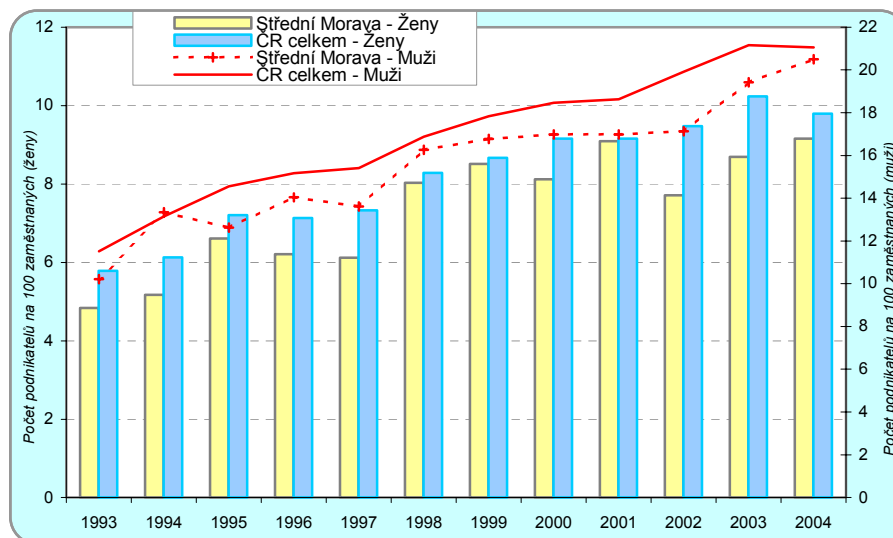
Domácnosti s přístupem k informačním technologiím

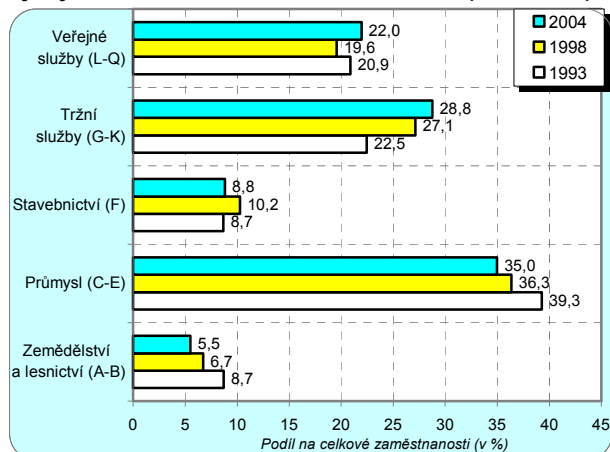
Využití internetu jednotlivci ve věku 15+ (4.q.2003)

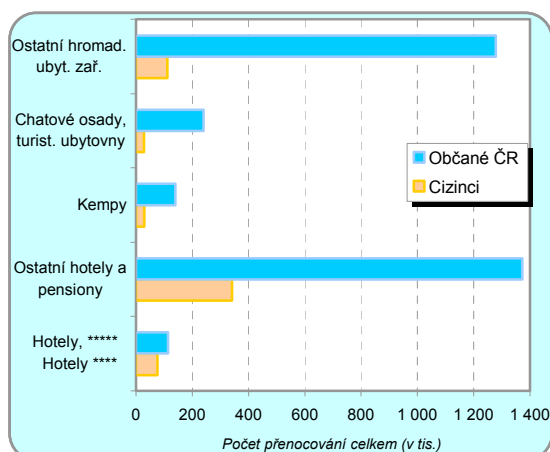
Zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet, muži, ženy

Vývoj zaměstnanosti v hl. sektorech NH (dle OKEČ)

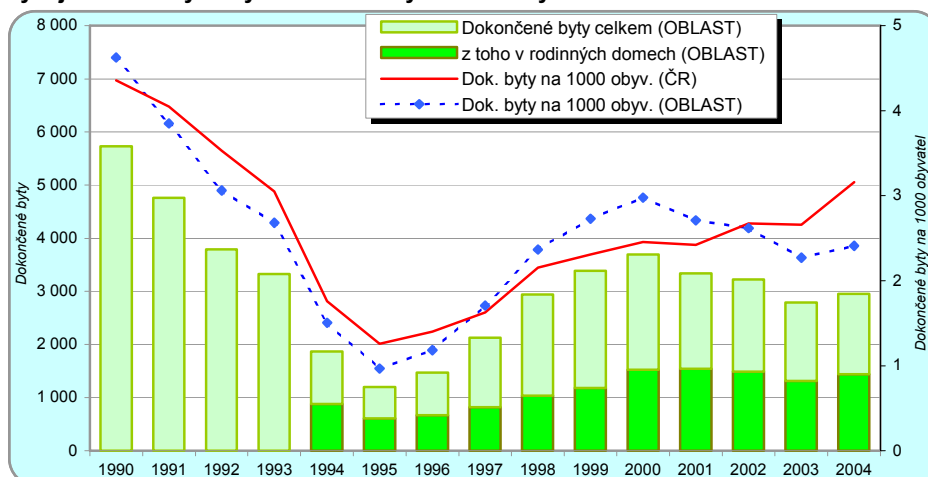

Přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních podle kategorií, v roce 2004

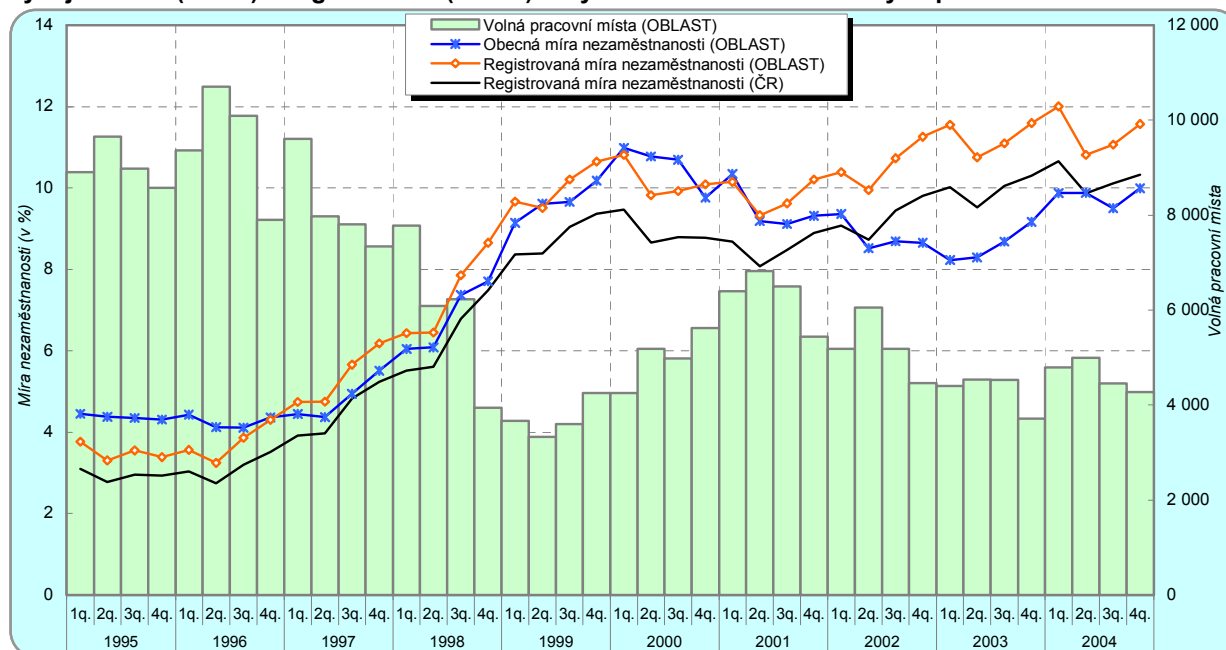

Vývoj dokončených bytů celkem a bytů v rodinných domech

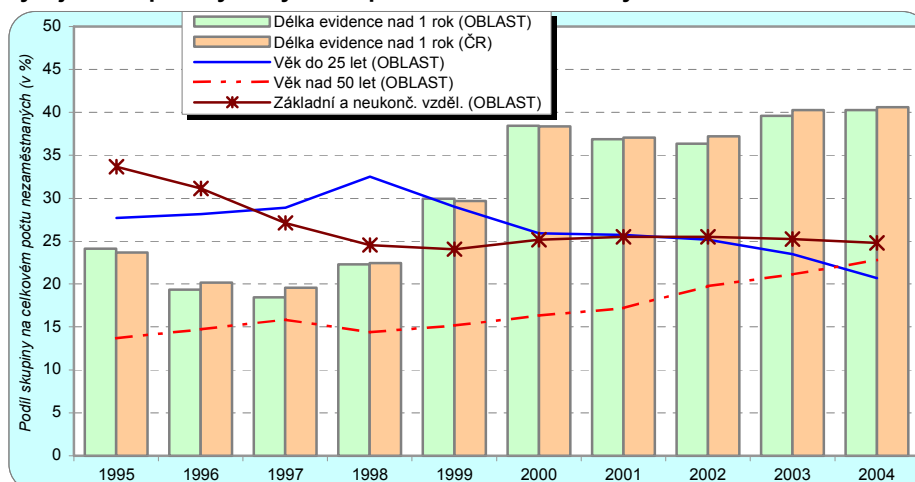
Pozn. údaje za byty v rodinných domech jsou dostupné v časové řadě až od roku 1995

Vývoj obecné (VŠPS) a registrované (MSPV) míry nezaměstnanosti a volných pracovních míst

Pozn. Registrovaná míra nezaměstnanosti je uváděna ke konci příslušných čtvrtletí

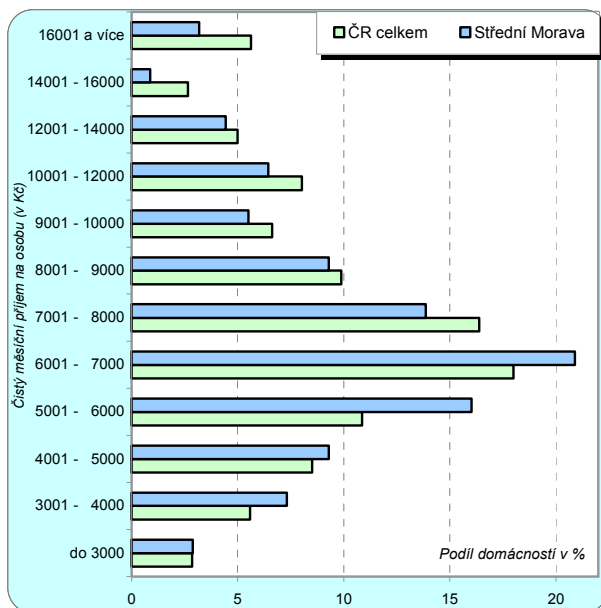
Vývoj zastoupení vybraných skupin mezi nezaměstnanými

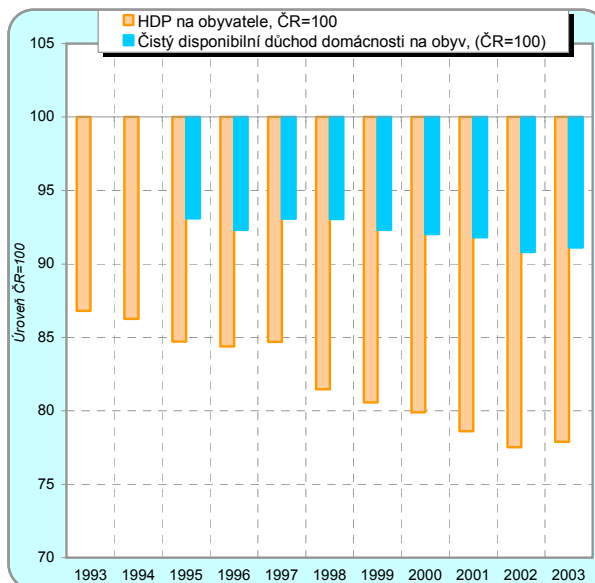
* k 31. 12. příslušného roku

Rozdělení domácností dle výše čistého měsíč. peněž. příjmu na osobu v Kč (r. 2002, podle Mikrocenzu)

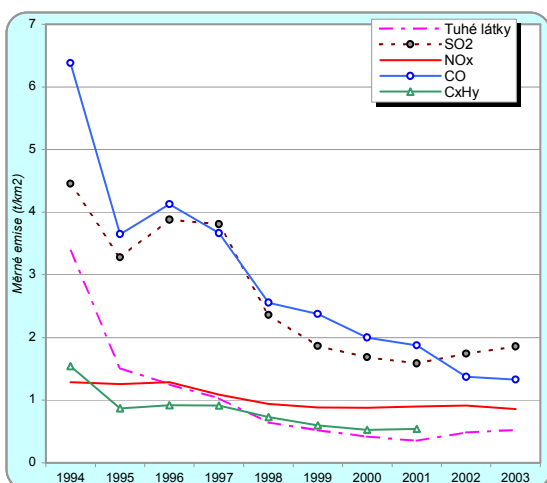

Vývoj HDP a disponibilního důchodu ve vztahu k ČR

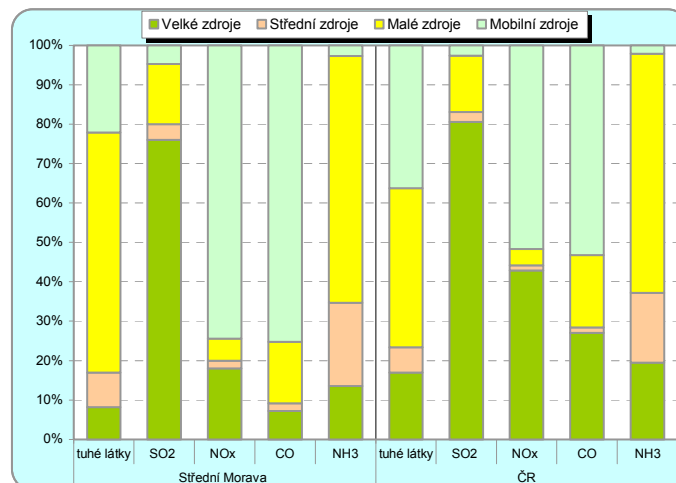

Pozn. údaje o disponibilních důchodech jsou k dispozici až od roku 1995

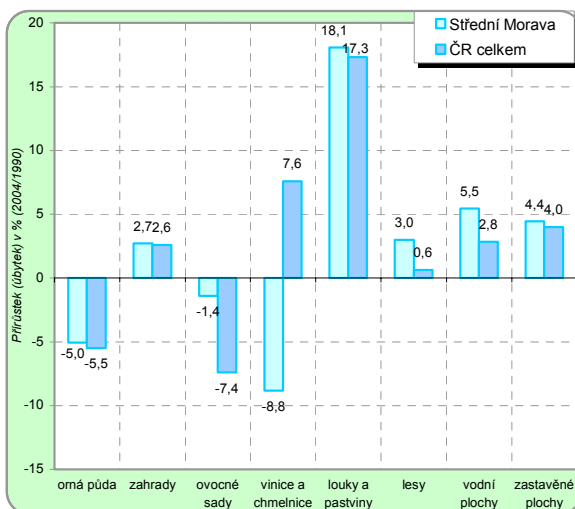
Vývoj měrných emisí hlavních znečišťujících látek

Podíl jednotlivých kategorií zdrojů na celkových emisích (2003)

Vývoj výměry vybraných druhů pozemků mezi roky 1990 a 2004

Struktura využití pozemků (31.12.2004)

